

سکوت مرگبار تلویزیون درباره ایدز! راز مگورا بگو

Photo: Gamjai/bigstockphoto.com

اطلاع‌رسانی درباره اچ‌آی‌وی باید دائم، شفاف و شبانه‌روزی باشد. بسیار مهم است که تلویزیون به مساله «ایدز» ورود پیدا کند اما همچنان به سکوت مرگبار خود ادامه می‌دهد. وزارت بهداشت به سازمان بهداشت جهانی قول داده تا سال ۲۰۲۰ تبعیض را بین مردم دارای اچ‌آی‌وی و عادی بردارد. تلویزیون در جایی که کارشناسان درباره ایدز صحبت می‌کنند، به محض نام بردن از «کاندوم» سریع برنامه را کات می‌کند. صداوسیما با آموزش پرورش باید هماهنگ عمل کند. در واقع یک برنامه مشترکی تحت نظر وزارت بهداشت باید داشته باشند.

«انتقال ایدز از طریق روابط جنسی محافظت نشده افزایش یافته است. این خبری است که در ماه‌های اخیر به دفعات در رسانه‌ها و از سوی کارشناسان اعلام شده تا بار دیگر زنگ خطر نسل تازه انتقال اچ‌آی‌وی را به صدا درآورد. زنگ خطری که پیش از هر چیز، لزوم آموزش درباره خطرات روابط جنسی محافظت نشده و پرخطر جنسی را گوشزد و تاکید می‌کند. آموزش روابط جنسی بی‌خطر از آن دست موضوعاتی است که به دلایل مختلف، در جامعه ایرانی همواره مورد غفلت و سکوت بوده و عمدتاً تا زمان ازدواج افراد صحبتی درباره آن نمی‌شود. پیش از ازدواج نیز آموزش‌های این چنین یا بسیار محدود بوده یا بی‌توجهی خود افراد مواجه می‌شود تا در نتیجه، مشکلات ناشی از عدم آموزش درباره روابط جنسی و به خصوص پرهیز از رفتارهای پرخطر دوچندان شود. همین موضوع سبب شده تا امروزه با آمار فزاینده انتقال ایدز از طریق آمیزش و رفتار پرخطر جنسی مواجه باشیم. چندی قبل و در همایش ایدز و رسانه، از آمار ۳۳ هزار و ۷۲۲ موردی مبتلایان به ایدز که تا اول مهر شناسایی شده‌اند، خبر داده شد که البته نرم‌افزارهای سازمان جهانی بهداشت حرف بیشتری برای گفتن دارند. برآورد این سازمان نشان می‌دهد احتمالاً حدود ۵۷ هزار و ۸۱۶ مورد مبتلا به بیماری ایدز در ایران وجود دارد. در این برآورد حضور زن‌ها افزایش چشمگیر داشته است که مطابق این برآورد ۴۶ و نیم درصد از مبتلایان مرد و ۵۳ و نیم درصد را نیز زنان تشکیل می‌دهند. مطابق آمار تفکیکی نیز شرایط ما خوب نیست. شش‌ماهه اول سال ۵۹ نشان می‌دهد آمار انتقال از طریق جنسی فراتر رفته است. مطابق این آمار، تعداد مبتلایان به اچ‌آی‌وی از طریق اعتیاد تزریقی ۷۳ درصد است. انتقال از طریق آمیزش ۰۴ درصد و انتقال از طریق مادر به کودک دو درصد است و ۱۲ درصد نیز از طریق نامشخص مبتلا شده‌اند.

قول وزارت بهداشت به سازمان بهداشت جهانی

در شرایطی که آمار جهانی نشان می‌دهد سالانه ۷۵۳ میلیون مورد جدید به آمار مبتلایان اضافه می‌شود، فلاحی معتقد است حداقل سالی ۰۵۳ هزار مبتلا به ایدز از طریق روابط جنسی در ایران وجود دارد. همچنین ۷۱ درصد از مبتلایان سالمند هستند. با وجود این آمارها، وزارت بهداشت و درمان به سازمان بهداشت جهانی قول داده است تا سال ۲۰۲۰ تبعیض را بین مردم دارای اچ‌آی‌وی و عادی بردارد و ۹۰ درصد از افراد مبتلا شده را شناسایی کند. این قول و قرارها در حالی صورت می‌گیرد که هنوز صحبت از برخی از راه‌های انتقال ایدز در ایران چیزی شبیه به تابو است. در نتیجه با این رویکرد این انتظار که در زمینه آموزش نیز بتوانیم برنامه‌ریزی مشخصی داشته باشیم قاعدتاً میسر نخواهد بود.

«مینو محرز»، رییس مرکز تحقیقات ایدز ایران، در گفت‌وگو با «قانون» می‌گوید: «در حوزه رسانه‌ها فقط روزنامه‌ها مطلب می‌نویسند ولی مردم عموماً روزنامه نمی‌خوانند. آن چه در حوزه رسانه‌ها دارای اهمیت است این است که تلویزیون به این مساله ورود پیدا کند که اصلاً چنین کاری نمی‌کند و همچنان به سکوت مرگبار خودشان ادامه می‌دهند.»

وی در رابطه با آموزش مرکز تحقیقات ایدز در ایران می‌گوید: «ما سعی داریم کم کاری صداوسیما را خودمان جبران کنیم. در واقع سعی داریم به هر طریقی که شده آموزش پیشگیری درباره بیماری ایدز را ترویج دهیم.»

اطلاع‌رسانی شفاف و شبانه‌روزی

محرز درباره اهمیت اطلاع‌رسانی می‌گوید: «اطلاع‌رسانی درباره اچ‌آی‌وی باید دائم، شفاف و شبانه‌روزی باشد.»

وی در رابطه با اولویت در آموزش راه‌های انتقال اچ‌آی‌وی معتقد است آموزش را باید از مدارس آغاز کرد. او در رابطه با مشکلات پیش رو برای این اولویت آموزشی می‌گوید: «وقتی در مدارس دانش‌آموز آموزش ببیند، یک کار پایه‌ای و عمیقی انجام می‌شود اما مساله این است که همزمان رادیو و تلویزیون هم باید به این موضوع وارد شوند. دغدغه اصلی این است که اگر به خانواده‌ها آموزش داده شود زمانی که

دانش‌آموز در خانه درباره ایدز صحبت می‌کند دیگر مورد مواخذه و سرکوب قرار نمی‌گیرد.»

رییس مرکز تحقیقات ایدز ایران می‌گوید: «صداوسیما با آموزش پرورش باید هماهنگ عمل کند. در واقع یک برنامه مشترکی تحت نظر وزارت بهداشت باید داشته باشند. در این صورت می‌توانیم افکار عمومی درباره این بیماری را از غالب یک انگ اجتماعی به یک بیماری سوق دهیم.»

وی می‌افزاید: «در شرایط فعلی بحثی که در رابطه با آموزش وجود دارد این است که راجع به راه‌های انتقال هم صحبت شود ولی متأسفانه همین صداوسیما در جایی که کارشناسان حوزه بهداشت هم تصمیم به اطلاع‌رسانی دارند به محض نام بردن از «کاندوم» سریع برنامه را کات می‌کنند.»

وی از اهمیت صحبت درباره کاندوم در روابط جنسی سخن می‌گوید و می‌افزاید: «یکی از مهم‌ترین اولویت‌های پیشگیری آموزش راه‌های انتقال است و مهم‌ترین مساله درباره راه‌های انتقال صحبت شفاف درباره استفاده از کاندوم است.»

توقف آموزش بیماری ایدز در مدارس از دولت قبل

رییس مرکز تحقیقات ایدز ایران از همکاری آموزش و پرورش برای اطلاع‌رسانی به دانش‌آموزان می‌گوید: «آموزش و پرورش باید درباره بیماری ایدز صحبت کند. ما زمانی فوق برنامه‌هایی در غالب کتاب و فایل‌های دیداری و شنیداری آماده کردیم تا به آموزش و پرورش ارائه دهیم. این بحث آموزش در مدارس از دولت اصلاحات شروع شد اما در دولت احمدی نژاد متوقف شد. با این عنوان که این‌ها فساد را در جامعه ترویج می‌دهند. در حالی که امروز به این مساله رسیده‌اند که از همین لاپوشانی کردن‌ها و صحبت نکردن‌هاست که ضربه خورده‌ایم. بچه‌ها باید نه گفتن را در زندگی یاد بگیرند.»

وی مهم‌ترین مانع ورود به آموزش‌های پیشگیری از ابتلا به بیماری ایدز را نگرش منفی به این موضوع در سطح سیاستگذاران می‌داند و می‌گوید: «مشکل ما عدم آگاهی و نگرش منفی سیاستمدارانمان است. در این شرایط کاملاً مشخص است که مردم آگاهی پیدا نمی‌کنند. وقتی سیاستگذار صداوسیما مساله به این مهمی برایش اولویت نباشد قاعدتاً مشخص است نمی‌توان کاری کرد.»

وی در رابطه با چشم‌اندازی که تا سال ۲۰۲۰ برای پیشگیری و آموزش درباره بیماری ایدز وجود دارد می‌گوید: «برای این که تا سال ۲۰۲۰ به قولی که به سازمان جهانی بهداشت داده‌ایم عمل کنیم نیاز مبرم به همکاری رسانه‌هایی مثل تلویزیون داریم. در شرایط فعلی، آموزش و پرورش در کمیته‌های ما شرکت می‌کند ولی صداوسیما هنوز تمایلی به حضور جدی و صحیح در این عرصه ندارد. متأسفانه صداوسیما کارشناس‌هایی را می‌آورد که اصلاً نمی‌توانند اطلاع‌رسانی درستی داشته باشند.»

آمار انتقال از طریق تماس جنسی بالاست

محرز درباره برنامه مرکز تحقیقات ایدز برای آموزش این موضوع می‌گوید: «تصمیم داریم از طریق فضای مجازی به مساله آموزش درباره راه‌های پیشگیری و انتقال اچ‌آی‌وی برنامه‌های آموزشی داشته باشیم زیرا صداوسیما کاملاً یک‌بعدی عمل کرده و جلو می‌رود.»

محرز با انتقاد از عملکرد صداوسیما در این زمینه می‌افزاید: «صدا و سیما درباره مساله بیماری ایدز کاملاً خودسرانه جلو می‌رود و با این کار به جوانان این مرز و بوم خیانت می‌کند. در واقع به سلامت جامعه خیانت می‌کند.»

وی ادامه می‌دهد: «در شرایطی که مهم‌ترین راه انتقال اچ‌آی‌وی روابط جنسی کنترل نشده است اما در این باره صحبتی نمی‌شود. در واقع راه انتقال از تماس‌های جنسی مثل برق در حال رشد است و این تعداد در زنان ۰۱ برابر شده است اما هنوز در رسانه درباره تماس‌های جنسی صحبت نمی‌شود.»

وی در رابطه با تناقض‌هایی که در آمارهای موجود درباره مبتلایان به اچ‌آی‌وی وجود دارد، می‌گوید: «مرکز تحقیقات با همکاری وزارت بهداشت آمارهایی را درمی‌آورد. اگر آمارهای ما با آمارهای جهانی متفاوت است به علت تناقض آماری نیست بلکه در همه جای دنیا یک آمار ثابت شده وجود دارد و یک آمار تخمینی داریم. در واقع ما فقط نصف بیماران مان را شناسایی کردیم و علت این عدم شناسایی این است که اطلاع‌رسانی درستی نمی‌شود. در واقع دروغی در آمار گفته نمی‌شود ولی مشکل این است که مردم آگاهی ندارند که بیایند و خودشان را معرفی کنند یا زمینه شناسایی آنها را به طور کامل بتوانیم فراهم کنیم.»

منبع: روزنامه قانون